

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:	
Egész évre	10 frt — k
Félévre	5 frt —
Negyedévre	2 frt 50
Egy hóra	1 frt —

Hirdetési díj:

Öt-hasábospetitorsor egyszeri beiktatásért: 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitorsort 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Csütörtök, július 31.

149. szám

Budapest, július 30.

n. — Az a gyűlölködő hang, amelyen a bécsi alkotmányparti ellenzéknek az internacionális tüke érdekeit is — s talán ezeket első sorban — szolgáló lapjai a prágai magyar cseh barátokról beszélnek, — eszünkbe juttatja, hogy Ausztriában még ez a párt is létezik, amely egyedüli ambíciójának kielégítésére s a monarchia közgazdasági életére kizsákmányolhatására az osztrák kormányzati hatalom kére kaparitása után epekedik.

Azt hisszük, hogy ez, legalább egyelőre s addig, míg ez a párt az önbélyező szélső nacionális és internacionális szövetségektől meg nem menekszik, hiába való epekedés marad. A német ellenzéki pártnak nagy kompromittálása először szélső nemzeti töredéke, amely Németország felé kacsintgat, lövész- és dalinnepélyeken nyilatkozik a nagy német hazábekebelező karjai után s buzavirág-jelvényeivel nyíltan kifejezi szívének titkos és nem igen titkolt vágyait. S ott van továbbá az az irány, amely ennek a pártnak a közgazdasági politikáját jellemzi s amely a tüke egyoldalú érdekeinek a nép valamennyi osztályainak gazdasági, ipari érdekeit alárendeli; s itt vannak végre ennek a pártnak a lapjai, a melyek a politikát csak mellesleg üzik s azt csak mint kenyéradókat, a nagy bankok és tőkepénzesek érdekeinek eszközeit tekintik. A míg a párt nem tagadja meg a kifelé gravitáló nemzetiségi igazat, a míg nem emancipálja magát az emancipált internacionális kizsákmányolás ölelése alól s nem purifikálja tisztességgé sajtóbeli képviseltetését: addig aligha remélheti, hogy az osztrák nép közt bizalom útján a reichsrathbeli többséget s vele a kormányhatalmat visszaszerelhesse.

Annál inkább, mert reá nézve nagyon veszedelmes ügyes kezekben van a mostani osztrák többség vezetése s igazi államférfiui tapintat és a nép igaz

érdekei iránt való helyes érzék jellemzi az ezen többség alapján álló osztrák kormány vezetését. Ez a többség nemzetiségi és német konzervatív elemek koalíciójából áll s mint ilyen közgazdasági politikájában nagyjából Bismarck keresztény állami szocializmusa nyomán halad; behozta a szigorú, az uszortat bűnnek bélyegző uszortörvényt, átváltoztatta a szabad ipartüzés alapján álló, de csak a becsületes ipartüzést rabszolgává alacsonyító szedelgésnek kedvező ipartörvényt s a munkások sorsának javítását is megkezdte. Nemzetiségi ellenei közt pedig a csehek képezvén a lengyelekkel a legfontosabb részt, azoknak politikai magatartása teljesen korrekt abban a tekintetben, hogy elkeseredett ellenzékiségük idejében itt-ott szótt panszláv összeköttetésekkel teljesen szakítottak s kivált nekünk magyaroknak egyáltalán még ürügyet sem adnak a féltékenykedésre, míg odahaza ez által fényesen megczáfolják a német pártnak osztrák hazafiságuk befektetésére irányzó rágalmait.

A csehok panszláv-ellenességének egyik csattanó példája a prágai magyarbaráti tüntetés, a melyet ugyan minden önkényt való támadása dacára nem vagyunk hajlandók tulbecsülni, de minden esetre bevesszük azt sorába azoknak a bizonyítékoknak, a miket a csehok helyes politikája iránt még jövőben is folytonos láncolatban tőlük várunk. A Taaffe kormány pedig, mint eddig mindig, úgy a horvát magyarellenes velleitásokkal szemben is megmutatta, hogy Magyarország önállósági s területépségi jogait föltétlen tiszteletben részesíti, s legutóbb a horvát egyetemi botrány ügyében is az ő lapja volt az, amely a bán elé tartja a horvát egyetem purifikációjának szükségét s kimondja nyíltan, hogy ennek a purifikációnak nem annyira a félrevezetett tanulóokra, hanem az ifjuságot rosszul vezető Starcevicstűgynekökre, a tanárookra kell kiterjesznednie.

Ausztria parlamenti többsége s kormányára iránt semmi tekintetben Magyarország kifogása nem lévén, nincs is érdekében, hogy sújt a német ellenzék kormányigényei javára értékesítse. Mig Ausztria parlamenti többsége a dualizmus alapján áll, nekünk teljesen mindegy, német-e ez a többség vagy koalicionális, valamint akkor is mindegy lenne, ha elene a dualizmust és benne jogainkat kellene védeni.

— Kivételünk. A földművelőügyi és kereskedelmi miniszterium, mely úgy mint eddig ez évben is keresztülviszi az aratás eredményének lehető pontos statistikai összeállítását, az idén egy lépéssel tovább megy, hogy nemcsak az aratás összeredményét, hanem a kivételre használható többletet is a lehető legpontosabban megállapíthassa. E czélból utasította az összes gazdasági tudósítókat, hogy e hó végeig nemcsak az aratás eredményét jelentsek be, hanem ezenkívül vizsgálatokat eszközöljenek az iránt, mennyi búzát, és rozstot fogyaszt ama vidékeken egy öt taggal fölvetett család évenként, továbbá hogy hány hectoliter buza és rozsvan még meg a múlt évi aratásból. A megkülönböztetés buza és rozst között arra való tekintettel szükséges, mert a népesség a különböző vidékeken az egyik vagy másik fajtából többet fogyaszt — Ezen fölvetel új kísérletet képez Európában és előreláthatólag évről évre pontosabb adatokat fog a gabnatermelésről úgy a termelők, mint a gabnakereskedők számára szolgáltatni.

— A hivatalból való vadászat elrendelése. A hivatalból való vadászatok engedélyezésére feljogosított közigazgatási bizottságok a vaddisznók elleni hajtóvadászatok engedélyezésénél számos esetben elmulasztják az 1883 XX. t. cz. 13-ik §-ában előirt intézkedések foganatosítását. A belügyminiszter, kihez a törvény értelmében a hivatalból való vadászatok engedélyezéséről minden egyes esetben jelentés teendő, ennek folytán szigorúan utasította őket, hogy mielőtt a vaddisznó ellen hajtóvadászatot engedélyeznének, azoknak határidő alatti elpusztítására az illető vadászterületek tulajdonosait vagy bérlelt hivatkozók fel, s csak a határidő elmulasztása esetében eszközöltes-

sék a vaddisznók elpusztítását hivatalból elrendelő hajtóvadászat útján.

A kholera.

Dr. Drasche a bécsi „Deutsche Zeitung“ egy munkatársa előtt úgy nyilatkozott, hogy cholerajárvány nagyobb elterjedést már nem fog nyerni s Ausztria felé semmi esetre sem fog kiterjedni. Már az 1865-iki és 1866-iki járvány sem volt vándorló cholera s még kevésbé az a jelenlegi, a mint lassu terjedése mutatja. Ez egyébként nem tulajdonítható a nagy erélyvel foganatosított prophylacticus és egészségügyi óvrendszabályoknak s az e tekintetben tett előhaladást, különösen a városok tisztántartására nézve legkevésbé sem lehet becsülni. A bacillus-elmélethez dr. Drasche szerzett tapasztalatai után nem csatlakozhatik.

A cholera-ról a következő újabb táviratok érkeztek:

Trieszt, jul. 30. A kormány elrendelte, hogy miként a középtengeri francia és algériai, úgy a tuniszi kökötkökből érkező szállítmányok is tiz napi, esetleg pedig nevezetesen nem sérületlen állapotban történt átkelés esetén husz napi megfigyelésnek vetessenek alá.

Hamburg, jul. 29. A „Handelsblatt“ a leghitelesebb forrásból az a hírt közli, hogy az „Olga“ gőzös az olasz kormánytól engedélyt nyert a Cataniába menetelre, s a hajó ma reggel óta utban van Gaetából Cataniába.

Marseille, jul. 29. Esti 6 órakor. A városi tanács mai ülésén Clémenceau képviselő constatalta, hogy mindenütt teljes anarchia uralkodik; indítványozza, hogy orvosokból, városi tanácsosokból s a kormány képviselőiből egy bizottságot kellene alakítani. Duclos képviselő kérdése az iskolákat illetőleg Charro községi tanácsos azt válaszolta, hogy harmincezer tanköteles gyermek közül jelenleg csak ötezer látogatja az iskolákat. Végül heves vita fejlődött ki a temető-kérdés fölött.

Róma, jul. 30. Spezziában a vesztegárkórházként szolgáló „Washington“ kereskedelmi hajó legénysége a cholera-tól való féltében egytől-egyig megszökött. A gőzörsre azonnal hadi matrózokat rendeltek ki.

— Grófné nevet!
— Ez a Berta most is olyan jókedvű okos asszony. Hogy milyen doktor, azt is meg fogom tudni.
— Doktor?
— Köszönöm hogy e levéllel hozzám fáradt — látogasson meg holnap is; látogasson meg gyakra n.

Lassanként felhúzták az utcai ablakok függönyeit, a kaput kinyitották, a portás új livrébe öltözött, a kocsi kintisztogatták; a ház megelégnült. — feltámadott.

Adrienne grófné magához tért, visszanyerte régi jó kedvét, arca rózsáit, lelke szabadságát, s testi rugékonyságát. Fényesen, gazdagon öltözik, megjelen a nyilvánosság előtt és szeretetreméltóságával elbűvöl az imádók seregét. Szalonjában minden szerdán a fényes vendégek szását üdvözlí, s a kedves lebilincselő házasszonyról beszél az egész főváros.

Kornél gróf is hazaérkezik. Elfáradt, tikkadt, szeméi homályosak, fénytelenek, arczizmai idegesen rángatóznak, melléül hörögve jön fel a hang, s térde minden lépésnél megcsuklik; homloka két ujjnyival lett magasabb s finom szöke bajusza — fekete.

Most is jókedvű, mosolyog, s tapsolva örül a változásnak, a mely házánál távol-léte alatt vége ment.

— Igazán grófné, maga ördögös asszony. Ki volt a doktora?

— Ön.
— Hogyan? Ön?
— Mintául tekintetem önt, és — élttem

No látja, — kiált fel diadalmasan Kornél gróf — ezt kellett volna előbb is tennie. Brávó!

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A recept.

Irta: Karczag Vilmos.

A kis Adrienne grófné egy idő óta sápadt, arca beesett, köhécsel, visszavonulva él, nem jelenik meg sehol és nem fogad senkit. — Azt mondják mell-beteg.

Kornél gróf ellenben tovább is vigan éli világát. Casinóba, színházba jár, mindig ott van a turfon; kártyázik, iszik, mulatozik és udvarol. — Alighanem van valami igaz abban a hírből, hogy az angyali grófnét nem testi betegség győrti, hanem a féltékenység láza. A gróf ur sokat forgolódik a ballerínák körül, a hír szárnyra kapta hódító sikereit, s a grófnét bántotta a mellőztetés, az elhagyatottság, a férj hidegsége. Kereste az okot és ő n m a g á b a n akarta azt felfedezni. Ez volt a gyöttrődés csirája, ebből nőtte ki magát a szégyenkezés, a fájdalom, a bánkódás . . . ma holnap behal.

Nem használ az orvosság, a fürdő, a vigasztalás, a grófné vigasztalhatatlan maradt — és hervadt.

Kornél gróft figyelmeztették az egyes tünetekre.

— Nem láttuk a feleséged hat hónapja.

— Azt hallom beteges.

— Az orvosok veszélyesnek mondják a bajt.

— Csakugyan elsoványodott? Kár, szép molett asszonyka volt,

— Talán a svájci levegő jót tenne? — Es ki tudná hosszút végt? Kornél gróf beleun a sok kérdézőkódásra felelni;

s a sok jó tanács idegessé teszi. Ő maga utazik el — Párisba.

Gyöngéden bucsuzik el a grófnétől, ki reggeli pongyolában fogadja a gróft.

— Hát hogy van édesem?

— Készen. Jobban mint tegnap. Még vagy hatvan nap, s talán egészen jó leszek.

— A kis grófné halott halvány arczán egy pár gyöngyecske pereg alá.

— Vizes az arca, törülje meg. — Szóllágyan a gróf, s a kis menyecske szót fogad.

— Na annak örülök, hogy jobban van. Remélem, mire visszajövök már viruló egészségben látom ismét. — Pá édesem! Es aztán irjon minden héten, sőt gyakrabban is hgy-létéről.

Adrienne grófné mikor egyedül marad, görcsös fuldoklással veti magát a pamlagra. Csak egy szava hallatszik:

— „Pá édesem!“

Gunynyal, megvetéssel, fájdalommal ejti ki ezt a szót. Mintha csak azt mondaná: „Hitvese vagy szeretője vagyok én? Így köszönnek egy Demimondenak, mikor ott h a g y j u k“. egy ballerínának, egy cassionőnek, nem pedig egy feleségnek mikor hoszszu időre veszünk bucsut tőle.“

Pá, édesem!

— Isten önnel gróf ur!

Édes Adriennem!

Kétszer, háromszor is olvastam kedves drága leveled. Nagyon elszomorítottad a te Bertádat azokkal, a miket abban írtál. Kétségbeesést, kínos fájdalmat, elhagyatottságot, nem viszonozott szerelmet, apáthiát meg még az isten tudja mit emlegetsz abban. Azt írod, hogy mindennap közelebb érzed azt az órát,

a melyben hanyatló egészséged egészen elhagy. Lásd, illet irni igazán nem szép tétőled. És különösen nekem, a kiről tudod, hogy testvéredként szeretlek, s a kit ilyen hírekkal nagyon de nagyon elszomorítasz.

Lássuk csak, hát mi is az a nagy baj. Nem szeret az urad; esélesap, kéjencz ember, a ki az ő kis Adriennejét nem becsüli eléggé, sőt mellőzi. Ezt a bajt orvosolni kell, s ha ez orvosolva lesz, nem kell több doktor. Az arcz rózsája visszatér, a léleknek meg lesz a nyugalma, megjön a jó kedv, és az én Adriennem ismét olyan hódító lesz bájaival, mint akkor volt, mikor az egész világ ifjusága csak érte rajongott.

Vizsgáljuk a baj orvosságát közelebb-ről. En homeopata gyógymódot ajánlok. A te parányi kis szivecskének táplálékra van szüksége. Ejnye, hát nem volna a világon már olyan valaki, a ki téged is tudna szeretni? Bizony szégyenleném ezt vallani.

Tehát a recept:

A férj uram mátlól kezdve jöhet-mehet, tehet vehet Nem kell vele törődni. Ha ő jobbra megy, megyek én balra; ha ő udvarol a primadonnának, én megengedem a közeledést (de csak a közeledést) a lirai szerelmesnek, ha ő az Orpheumba megy, megyek én az operába, ha ő korcsmázik, én vendéglőbe járok, ha ő kártyázik, én tánczolkolok sat. minek mondjam el a többit. Csak kezd el, a többire majd rájössz magadtól, s tapasztalni fogod, hogy ez er módja van annak. Nem lehetetlen, hogy az orvosság Kornél gróft is meggyógyítja.

E levél átadója csinos derek, szép, művelt, kedves, felette kedves fiatal ember. Ajánlom szives figyelmedbe.

Ölel csókol a te Bertád.

Felhívás Debreczen város hazafias közönségéhez.

A főiskolai tanuló ifjuság a városi dalárda és a honvéd egyesület szives közreműködésével az 1849 aug. 2-diki debreczeni csata emlékére az idén is emlékművet rendez.

Holnapután 35 éve, hogy Debreczen dusan termő mezőin is kardok, szuronyok és ágyúk mérköztek össze véres küzdelemben. Szaktizenöt bátor honvédünk gyilkos seb miatt hős halált szenvedett itt. Sirjaik magas ákácok tövében, kegyeletes kezek által gondosan ápolt kedves virágoktól elhalmozva a „honvédtemetőben“ domborulnak.

Tisztelt polgárság! Szombaton délután zarándokoljunk ki minél nagyobb számmal a tisztas sirokhoz. Üljünk nagy és méltó ünnepeket e végzetes csata 35-dik évfordulati napján. Hullassunk könyveket azok hantjaira, kik az édes haza földjét vérvérrel áztatták. Tegyük cser és babér koszorút fejükre, kik életüket vitték szent áldozatul a szabadság oltárkövére. Hévüljünk magasztos lelkesedéssel az emlékeztet fölgyjűtt szövegnek nényes világánál, a honfiai dalok tüzes hangjainál azok porló tetemei fölött, kik a hazaszeretet ünneplő fenséges példáját nyújtják nekünk késő utódoknak!

Az ünnepély programját ekként állapította meg a rendező bizottság:

Gyülekezés d. u. 3 órakor a kollégium előtt.

Indulás 3/4 órakor. A kivonulás a következő rendben történik: zenekar; az önkéntes tüzoltó egyesület; a 48/49-diki honvédegyesület 13 tagja, zászlóval, egyenruhával, a torna egyesület zászlóval; a főiskolai ifjuság; különböző egyesületek és körök saját zászlóik alatt; végül a nagy közönség.

a. Temetőben:

Ének Szózat. Előadja a városi dalárda.

Szavaltat. „Római dalnok a római ifjusághoz“ Ábrányi Emiltől. Szavalja; Károcsy Imre 4 th.

Ének. Csata dal, Huber Károlytól. Előadja a dalárda.

Emlékbeszéd. Irta és elmondja Kövendi Dénes 4 th.

Ének. „Viharban.“ Dürnertől. Előadja a dalárda.

b. A honvédemléknél.

Ének. Hymusz. Előadja a dalárda.

Szavaltat. „Az elesettek álmait viaszom.“ Szász Károlytól. Szavalja Kiss Sámuel 4 th.

Ének. Szabadságdal, Huber Károlytól. Előadja a dalárda.

A dalárdát Hites Lajos karnagy fogja vezényelni.

Debreczen 1884. jul. 31.

A rendező bizottság

A „Tisza“ bukása.*)

2979/1884. v. szám. Ő Felsége a Király nevében.

A budapesti királyi ítélőtábla!

Szilágyi Imre ügyvéd által képviselt Szilágyi Imréné Balkó Pirokska, Dr. Pallai Miklós, Schvarcz Máté, özv. Zeising Gusztávné mint férje örököse és Kövesdi János felpereseknek, Dr. Kola János ügyvéd által képviselt Tisza biztosító társaság felszámolásban részvény társaság,

* Kézöljük a budapesti kir. ítélőtábla egy ítéletét, mely szintén a „Tisza“ ügyének megvilágítására szolgál.

A HAMUBAN.

Elbeszélés.

J. N. után.

(Folyt.)

San Franciscóban eszimatizáló, — Smyrnában rőfűkereskedő, — Genuában bankár, — Londonban iparkidő, — Szt. Pétervárott táncmester, — Arkansasban trapper, — Cantonban mákonyár, — Madridban pedig photographus volt. Tizszer ragadta üstökön a szerencsét és tizszer szalasztotta el ismét. Ma ur volt, gazdag volt, holnap valamivel több a koldusnál. Ma 100,000 tallérja volt egy rakáson; holnap valami váratlan szerencsétlenség ütött be, és a 100,000 tallér 500 frankra olvadt le. Az 500 frankból ismét 100,000 livres nőtte ki magát, de csak azért, hogy egy pár nap mulva újra nulla legyen belőle. Így ment ez folytonosan.

A szerencse, melyet életének delectájául választott, egy játszott vele, mint valami labdával; majd a magasba hajtotta, majd a moosárba dobta.

Jó napjában gondatlan, pazar életet élt. Marokkal szórta a pénzt s lucullusi lakomákat rendezett. Ha a szerencse hátát fordított neki, megelégedett egy darab száraz kenyérral és egy pipa dohánynyal, sőt megesezt rajta, hogy mint hordár ugyanazon egyéneknek szolgált, kiket egykor asztalánál megvendégt. Ez azonban nem hozta zavarba őt, mert nem ismert sem előítéletet, sem álszűgyent; ő csak egy szenvedélyt ismert, a nyeresékedést; hanem ennek rabszolgája maradt egész életében.

Nyervágya különben nem ment a telhetetlenségig. Ő feltette magában, hogy csak

mint alperes ellen közgyűlési határozatot megsemmisítése és járuléki iránt a debreczeni királyi törvényszék mint kereskedelmi bíróság előtt folyamatba tett és az 1884. évi ápril hó 25. napján 2887. sz. alatt hozott ítélettel befejezett kereskedelmi perét, felpereseknek 1884. évi május hó 20. napján 4718. sz. a. és alpereseknek 1884. évi május hó 20. 4708. sz. a. közbetett fellebbezése folytán az 1884. évi június hó 16. napján tartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vevén, következő

ítéletet hozott:

Az eljáró bíróságnak fenti keletű és számu ítélete megváltoztatik, felperesek keresetükkel elutasítanak s egyetemlegesen köteleztetnek alperesnek 100 frt 50 kr perbeli és 45 frt 15 kr felebbezési költséget — (mely összegek alperesi ügyvéd részére saját fele ellenében is megállapítottak) 15 nap alatt különben végrehajtás terhe mellett lefizetni.

Felperesi ügyvéd perbeli költsége és munkadíja 154 frt 5 krban, felebbezési költsége és munkadíja pedig 30 frtban állapították meg saját fele ellenében.

Indokok:

A kereskedelmi törvény 174. §-a szerint minden egyes részvényt kereseti jog illeti a közgyűlési határozat ellen, ha az a törvényvel vagy alapszabályokkal ellentétes, felperesek tehát, kik keresetüket az idézett 174. §-ra alapították, azt tartoztak volna a perben bizonyítani, hogy azon közgyűlési határozatok, melyeket megsemmisíteni kértnek, a törvényekkel vagy az alapszabályokkal ellentétesek. Ezt azonban felperesek a perben nem bizonyították. Ugyanis azon panasz, hogy az 1882. évi számadások és vagyongkimutatás 11 hónapi késelelemmel terjesztettek a közgyűlés elé, miután az nem a közgyűlésnek, hanem az igazgatóságnak ténykedésére vonatkozik, a szabályszerűen egybehívott s megtartott közgyűlés határozatának megsemmisítésére alapul nem szolgálhat.

Azon állítás, hogy az igazgatósági jelentésben csak az életbiztosítások állománya van megemlítve, a 2. /-alatt csatolt igazgatósági jelentés által megcáfoltatik s különben is nem a közgyűlési határozat, hanem az igazgatóság ellen irányul.

Az életbiztosítási díjtartaléknak mi módoni elhelyezése a megtámadott közgyűlési határozatoknak tárgyát nem képezte s emellett fogva az ez irányban felhozott kifogás jelen pernek, (melyben csak arról lehet szó, vajjon a kérdésben forgó közgyűlési határozatok ellentétesek-e a törvényvel, vagy alapszabályokkal) keretén kívül esik.

A felett, hogy a zárszámlák és mérleg a részvényesek által megérthető módon vannak-e szerkesztve? egyáltalán a részvényesek vannak hivatva határozni, — s miután a részvényesek többsége a zárszámlákat és mérlegét jóváhagyta, felpereseknek ez irányban panaszja pernek és bírői határozatnak tárgyát nem képezheti.

Azon panasz, hogy felosztás indítványoztatott, s mégis oly vagyongkimutatás, mely a tényleg meglévő vagyont és tartozásokat kitiűntetné, elő nem terjesztetett, — figyelembe vehető nem volt, mert az 1884. évi zárszámlák és mérleg elő lettek terjesztve, s mert a felett, hogy az előterjesztett adatok alapján a társaság felosztását ki lehet-e s ki kell-e mondani vagy nem? a részvényesek voltak jogosítva belátásuk szerint határozni; — a részvényesek többsége, illetőleg a közgyűlés tehát az által, hogy a felosztást az előterjesztett adatok alapján a társaság érdekében főkönvek jelentette ki, sem a törvény, sem az

két milliót szerez, s mihelyt ezen összeget eléri, azonnal felhagy az üzérkedéssel. Néhanyszor el is érte célját; de egy tüzvész, banquerott vagy forradalom mundaunyszor megsemmisített ismét mindent.

Egyszer egy egész karavánt indított utnak, mely fűszerekkel, elefantsonnal, ébenfával és drágakövekkel volt megrakva. Egész uton a nyereséget számitgatta, melyet áru hajtani fognak, s miután számitása szerint a haszon az ő ideális számját, a két milliót is meghaladta, elhatározta, hogy ez lesz utolsó vállalatja. A sors könyvében azonban ismét másképp volt megírva. Egy éjjel, midőn már céljához egészen közel volt, beduin rablók ütöttek karavánjára, kifosztották mindenből, szolgált egytől egyig agyonverték s őt magát félhalva hagyták a sivatagon. És Pierre, ki minden körülmények között bölcs maradt, bá mulatraméltó türelemmel fogott ismét a dologhoz.

Igy érte el életének 60-dik évét.

Es midőn végre meggazdagodva, saját hajóján, hazája felé vitorlázott, hogy hosszas hányatása után megpihenjen, borzasztó zivatar lepte meg, mely hajóját kincseivel és matrózaival együtt elsüllyesztette, őt pedig tiznek tizedik izben tünkre tette. Huszonégy óráig küzdött a halállal, egy hitvány deszkadarabra kapaszkodva, míg végre egy brig felvette s a franciaia partokon egy kórházba szállította. Alig hagyta el a kórházat, utját Párisnak vette; itt találkozott véle André, midőn közel volt az éhenhaláshoz.

— Es azóta — kérdé Sauvain, ki az öreg elbeszélését növekedő érdekekkel hallgatta, — hogy élt ön azóta?

alapszabályok ellen nem vétett — s a kisebbségnek azon nézete, hogy a csőnyitás kérelmezése a részvényesekre nézve előnyösebb lett volna, a per elbírálására befolyással nem bírhat.

Azon körülmény, hogy a „Haza“ vagyona nem kezelte a „Tisza“ vagyontól elkülönítetten, a megtámadott közgyűlési határozatokkal összefüggésben nincsen, — s nem a közgyűlési határozatokra, hanem az igazgatóság eljárására vonatkozván, jelen perben elbírálás tárgyát nem képezheti.

Azon panaszok, hogy a kötvényvisszavásárlások indoka az igazgatósági jelentésben kellően megmagyarázva nincsen s hogy a felszerelési és igazgatósági költségek szerfelett nagy összegre rúgnak, jelen perben bírói figyelembe nem vehetnek, mert a részvényeseknek, mint a részben egyedül érdekelteknek, jogukban állott ugyan a kötvényvisszavásárlások iránt az igazgatóságtól bővebbi felvilágosítást kérni, vagy az igazgatósági költség tekintetében felszólalni, s megfelelő indítványt előterjeszteni, — ha azonban ezt a közgyűlésen nem tették, hanem az igazgatóság jelentését, indokoltan elfogadták s a zárszámadásokat s mérleget jóváhagyták, ez által csak a törvény és alapszabályok által biztosított jogukkal éltek s felpereseknek ellenkező nézete a részvényesek többségének határozatát sem törvényellenessé sem az alapszabályokkal ellentézővé nem teszi. — A mi felpereseknek azon alaki kifogását illeti, hogy Czégelyi Ferenc halasztási indítványa szavazásra külön ki nem tüzetett s nevezett részvényes az által elütett attól, hogy a mérleg egyes tételeihez hozzászólhasson, ezeket azért kellett mellőzni, mert azon sorrendnek megállapítása melyben az egyes indítványok szavazás alá bocsátassanak, első sorban a közgyűlés elnökének s amennyiben az elnök által alkalmazatni kívánt sorrend ellen felszólalás történik, magának a közgyűlésnek hatásköréhez tartozik s miután a közgyűlési jegyzőkönyv szerint az ellen, hogy első sorban nem Czégelyi Ferenc részvényes elhaasztási indítványa, hanem a közgyűlési elnök által feltehető kérdés bocsátassék szavazás alá, senki fel nem szólalt (s ezt felperesek maguk sem állítják) — s miután az elnök által feltett kérdésre a részvényesek többsége igennel szavazott, s ez által az elhaasztott indítvány feltehető szavazásnak szűksége elesett; — a szavazásnál kötelezett eljárást szabálytalannak tekinteni nem lehet; — és mert felperesek hallgatag beismerik, hogy Czégelyi Ferenc részvényes a szavazás előtt több ízben felszólt — egy alkalma volt a mérleg ellen kifogásait is előadni; nevezett részvényes tehát, — a senki által nem ellenzett szavazati sorrend alkalmazása által szólási jogától meg nem fosztatott.

A mi felpereseknek a mérleg ellen felhozott kifogásait illeti, e részben megjegyeztetik, hogy az egyes tételeknek jóvá, vagy jóvá nem hagyása egy a törvény, mint az alapszabályok szerint egyedül és kizárólag a közgyűlés jogaihoz tartozik s ha a közgyűlésen jelen volt részvényesek többsége a mérleg s ez által annak egyes tételeit is jóvá hagyta, ez által csak törvény s alapszabályadta jogával él, s a kisebbségnek ellenkező felfogása miatt sem a hozott határozatot megsemmisíteni, sem az egyes tételek valódiságát bírői ítélet tárgyává tenni nem lehet; — minél fogva a mérleg egyes tételei ellen felhozott felperesi kifogások a közgyűlésnek jóváhagyó határozatával szemben, bírói figyelembe nem vehetnek.

Felperesek a tárgyalás folyamán azt is felhozták, hogy a mérleg tartozási rovatába a kereskedelmi törvény 459. §. ellenére nem

— Nagyon könnyen, — felelé Pierre Toucard. — Azon a pénzen, mely az ön frankjából megmaradt, gyufát vásároltam és ismét eladtam, szivardarabokat gyűjtöttem, fát fűrészeltem, kocsiajtókat nyitogattam, bérszolga voltam és téglákat hordtam a kőműveseknek; egy szóval. így amint itt lát, most már egy pár száz frankom van. Ezen az összegben kibérelt egy kis boltot, s mihelyt ezer frankom lesz, új ruhát veszek magamnak s játszani fogok a börtzén.

— Ugyan mivel? — Az eszemmel. Őh én jól értek ehhez! Kölcsönözök nekem valaki 50 ezer frankot s én a fejemet teszem rá, hogy egy hónap alatt megőszörözöm ezen összeget — Vagy elveszti az utolsó sousing! — Ej menjen! Csak a tökfűjűek szoktak veszteni, en pedig e tekintetben nagyon is furfangos vagyok. Fogadjunk, hogy ön engem mint millionost fog látni.

— Az ördögbe! — kiáltá André, — ön mégis tulságosan bizik magában.

— Mert szerencsem van, — viszonzá Pierre Toucard. — Én a szerencse választott kegyence vagyok. Néha eserben hágy, az igaz, de azért mindig pártfogásába veszi ismét. Nekem úgy jönek az eszmék, mint másoknak a levegő: egy szó, melyet valaki elejt, egy kutyának az ugatása, egy czég, egy felhőnek az alakja, egy sípládának a refrainja, mind mind egyegy új eszmét költenek fel bennem, ez okozza aztán, hogy oly nagyon bizom magamban.

Ezen szavaknál Pierre Toucard zsebébe dugta pipáját s a hírlapdarabot, melyből a dohány már kifogyott, gépiesen terítette ki térdén.

— Lássa ön, — folytató, a papirt péld

a névleges részvénytőke, hanem csak a tényleg befizetett összeg vetetett fel: — azonban eltekintve attól, hogy ezen kifogás nem a keresetben, hanem csak a tárgyalás alkalmával hozott fel, s a kereset arra alapítva nem lett; — alperes perbeszédeiben ezen kifogásra a kellő felvilágosítást megadta s kifejtette, hogy a mérlegben a terhek közt nemcsak a részvényesek által tényleg befizetett összeg, hanem a befizetett részvényesek is teljes névértéke van felvéve, — a követelési rovat 1-ső tétele alatti összeg tehát az idézett 459. §. szerint is a mérlegbe felvehető volt.

Ezen kifogást tehát annál is inkább mellőzni kellett, mert az alapszabályok 100 §-a szerint a részvényalírók a részvénytőkén felül még más fizetésekre is kötelezték, melyek a részvénytársaságnak eszelekvő követelését s így a követelési rovatba felvehető vagyont képezik.

Ezeknél fogva s tekintve, hogy felperesek nem vonják kétségbe, hogy a közgyűlés az alapszabályoknak megfelelő módon lett összehívva, s a megtámadott határozatok hozatalára, egy a törvény mint az alapszabályok szerint jogosítva volt, tekintve továbbá, hogy a közgyűlésen az alapszabályok nem lettek megsértve, — tekintve hogy ezek szerint felperesek azt, mit a kereskedelmi törvény 174. §. szerint bizonyítaniok kellett volna (t. i. hogy a hozott határozatok a törvényvel vagy alapszabályokkal ellentétesek) nem bizonyították.

Felpereseket keresetökkel elutasítani s a prts. 251 §. szerinti az alperesnek okozott perbeli költség fizetésére kötelezni kellett.

A perbeszédekben használt kifejezéseknek bírói helytelenítésére elégséges ok fenn nem forogván, az első bírósági ítéletnek a helytelenítésére vonatkozó intézkedése is mellőzendő volt.

Budapest 1884 évi június 16-án Szabó Miklós m. k. Fábri Károly m. k. előadó (P. H.)

6055/1884 k Ezen második bírósági ítélet eredetiben a periratoknál megtartatni masolatban a feleknek kiadandó rendelkezéseket.

Kelt, a Debreczeni kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróságnak 1884. június hó 30-án tartott üléséből. (P. H.)

Szücs István

n. elnök,

N. N.

aljegyző.

Napi hírek.

— Uj előfizetést nyitunk lapunkra augusztus első napjától. Tisztelt előfizetőinket, a kik az előfizetési díjak beküldésével hátrányban vannak, felkérjük, hogy a hátrányösszegeket kiadóhivatalunkba mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

— Körner Adolf városunk főkapitánya, mint a legmélyebb sajnálattal értesülünk pár nap óta ágyban fekvő beteg. Mielőbbi felgyógyulását szivből kívánjuk.

— Nem foganatosított közgyűlési határozat. A f. hó 24-én tartott városi közgyűlés egyhangulag azon határozatot hozta, hogy a Szechenyi utca torkolatában lévő, tárgyával és egyéb erjedésbe menő undorító tárgyakkal már félig megtöltött kúbi kúbi kúbi közegség érdekében, és a botrány elhárítása céljából föld del és törmelékkel azonnal betemetessenek, mely határozat erélyes végrehajtásával polgármester ur bizatott meg Maig — tehát 7 nap után — ezen sürgős ügyben, melyben a

dázgatólag felemelve. — Ha olykor olykor zavarba jövök, sorba olvasom a falragaszokat, előveszem a hírlapokat, figyelmesen áttekintem a hirdeseket, minő például éppen darabon is van, és...

Itt hírtelen elhallgatott s szemei az avult hírlapdarabra tapadtak.

— Ezer legió ördög! — kiáltá felugrva, — Mi az? — kérdé a festő csodálkozva.

Az öreg arczat elborította a vér, a másik pillanatban pedig ismét oly sápadt lett mint egy darab vászon.

— Micsoda szánya van ennek a háznak? — kérdé csaknem reszketve.

— 87.

— Rue des Martyrs?

— Igen.

— Lakik itt valaki, akit Germinálnak hívnak?

— Igen, — felelé André meglepetve.

— Hol lakik?

— Velem átellenben. Ugyanaz, akit az előbb a kertben hagytunk.

— Ezer corvett! — kiáltá Pierre és egy ugrással az ajtónál termett, lerohant a lépcsőkön s egyenesen a kertnek tartott, André alig bírta utolérni.

Róza s atyja, még mindig ugyanazon a helyen ültek.

— Germinál urhoz van szerencsém! — kérdé Toucard.

Germinál ur, 11-év óta most hallván először e kérdést, annyira zavarba jött, hogy csak kezeit dörzsölgette.

— Igen uram, — felelé Róza helyette.

— Jól van, — mondá az idegen, — én Toncar Pierre vagyok és...

(Folyt. köv.)

k a tény
— azon-
gás nem
és alkal-
alapítva
ezen ki-
dta s ki-
hek közt
g befize-
zvények-
— a kö-
reg tehát
egbe fel

inkább
lyok 100
szvényű-
telezvék,
kvő kü-
ba felve-

y felpe-
közgyü-
módon
ározatok
alapsza-
atve to-
zabályok
ve hogy
keresk.
k kellett
ok a tör-
nkeznek)

ökkel
s sze-
tt per-
elezni

fejese-
ok fenn
életnek a
ese is mel-

n Szabó
k. előadó

sági ítélet
ni máso-
etik.
vényszék,
4. június

N.
jegyző.

lapunkra
előfizető
küldésével
ogy a hát-
mielőbb

kapitánya,
sülünk pár
előbbi fel-

özgyűlési
árosi kör-
atározatot
kolatában
erjedésbe
ig megtöl-
zség érde-
bljából föld
ettessenek,
sával pol-
tehát 7
melyben a

kor olykor
falragaszo-
almésen át-
éldául épen

szemei az

a felgurva,
sodálkozva.
vér, a má-
sápadt lett

k a háznak?

germinálnak

eglepetve.

uaz, akit az

Pierre és
lerohant a
nek tartott,
ugyanazon

rencém! —
hallván elő-
ba jött, hogy
óza helyette.
degen, — én

lakosság egészsége forog kérdésben (jóllehet polgármester ut az illető közegeknek kiadta a szigorú utasítást) a közgyűlés egyhangu határozata dacára semmi sem történt, és most már azon alternatívát szellettetik a városban, hogy vagy egy újabb rendkívüli közgyűlés megtartását kell ezen ügyben sürgetni, vagy pedig ha közegészségi ügyekben most nagyon sensibilliss belügyminiszteriumhoz orvoslásért felfolyamodni. (beküldetett.)

— **Meghívás.** Az új ipartörvény értelmében alakítandó ipartestület megválasztása céljából, ez évi augusztus hó 3-án délelőtt 10 órakor a város háza nagy termében tartandó értekezletre, az iparkamara, iparhatóság, az egyes ipartársulatok elnökségei, valamint az iparügy iránt érdeklődők általában ezenel tisztelettel meghívattak. — Kelt Debreczenben az iparoskör bizottságának 1884. évi július hó 27-én tartott üléséből. Jón a Dániel elnök. Vadon Sándor titkár.

— **Augusztus második ünnepély** előreláthatólag fényesen fog sikerülni s igazolni fog Debreczen város általános elismert s mégis a napokban egy különben szellemes tárcza író által megírt hazafiai lelkesedését. Számos egyet és kör készült testületileg részt venni e kegyeletes ünnepélyen, olyanok is, melyekhez ezelőtt ily alkalommal nem volt szerencsénk. A kir. ügyész, tek. Poyár Dénes ur nagy gondnal újból rendezte a honvéd temetőt, a kopár helyeket fümmaggal vetette be: virágágyakat alakított, melyekben szebbnél szebb drága virágok pompáznak; a sirookra pedig az ünnepély napján két babér koszorút fog letenni. Az ünnepély fényét nagyban fogja emelni a városi dalárdának, e mi büszkeségünknek közreműködése. Hites Lajos karnagy vezetése alatt. Az ünnepély programját lapunk más helyén közöljük a közönséghez intézett lelkes buzdító felhívással együtt.

— **Az új ipartörvény** Gelléri Mórtól Magyarzattal ellátva, még folyvást kapható 30 kr-ért. M. a. y. Ferencz ur kereskedésében vagy az iparos kör helyiségében (ezelől utozán Fried hák). Felhívjuk reá az érdekeltek becses figyelmét. Debreczen 1884. évi július hó 31-én. Az iparos kör elnöksége.

— **Kérem a nagyérdemű közönséghez.** Az augusztus második ünnepélyt rendező bizottság tisztelettel felkéri mindazokat, kik e hazafias ünnepélyen megjelennek, hogy a honvédtemető és az emlékerültetvényeit, virágágyait a letaposás és megrongálás ellen sziveskedjenek pártfogásokba venni.

— **Fröbel gyermekert.** A t. szülők értesíttettek ezenel, hogy a Fröbel gyermekert — az udvarán megkezdett építkezés miatt — a jövő augusztus hó 14-éig zárva lesz.

— **Az írók és művészek társaságának** itteni időzéséről a „Budapest” tegnapi számában V. a. r. n. aláírással egy a polgármesterünket és családját és közvetve Debreczen város vendégszerető közönségét pellenegre állítani célzó tárcza jelent meg. A tárcza visszaadhatlan szemtelen hazugságokat tartalmaz, s annak megtorlására a kellő lépés városunk közönsége részéről megtétetik. Ösmerjük a „Budapest” érdemes szerkesztőjét s a szerkesztőség jellemes tagjait, azért hisszük, hogy ama tárcza írójával szigorúan fog elbánni, s uti laput köt eszmájára vastag talpa alá.

— **A „Tisza” bukása.** A „Pesti Napló” tegnap esti száma a következő helyreigazítást közli: „A Tisza bukása ügyében arról értesülünk, hogy azon állítás, mintha a tüzbiztosítási társaság a Főnix részére lett átadásánál a „tartalek”, a „társulat aktívának legnagyobb része” átadattak volna, — nem való, mert tisztán csak a tüzbiztosítási díjtartalék adatott át a Főnixnek, ellenben ezen elemi üzlet átadásával az életbiztosítási díjtartalék nem érintett.

— **A Telegdi-féle fűrdőintézetben** (a Népkert mellett) a kazántisztítás bejeztett. Szombattól kezdve a t. közönség rendelkezésére áll.

— **Nyilt számolás** a helybeli iparos ifjuság önképző és betegsegélyző egylete által rendezett és e hó 6-án megtartott nyári táncvigalmáról. Bevétele 632 frt 40 kr, kiadása 348 frt 99 kr, tiszta maradvány 283 frt 41 kr. Debreczen 1884. július 30. — Lőrincz László mint bálbizottsági elnök, Nádasy Soma bizottsági pénztárnok, Zavilla Gyula ellenőr, Varga József ellenőr.

— **A csolnakázó egylet** az árviz után ünnepélyt tart szombaton aug. 2-án. Az ünnepélyen a 39-ik serezed kedveit zenekara fogja 5 órától 9-ig változatos műsorozattal fellélni. A kikötő és járművek fellesznek lobogózza és diszítve. D. u. 6 órakor egy alkalmas pontról az egész tó a csolnakázókkal és a kikötő Gonyd és Egey műfányírdások által le fog vétetni. Este fél 9 órakor a vizen bengáliai fény és néhány példány tűzijáték fog bemutatni; — laezikonyha, czukrászat és hűsítő italokról gondoskodva van. Belépti díj 30 kr, családi jegy 1 frt. A családi jegyhez két csolnakázó jegy is adatik. Katonák és gyermekek és a szombati jelvényesek a belépti díj felét fizetik. A jelvényesek d. u. 2 órától este 1/2 7 óráig a szokott előnybe részesülhetnek.

— **A sajtó hatása.** A támadásokat, melyek Reisz Dávid budapesti pénzüzer ellen Pálmai Ilkával felmerült affaireje alkalmából különböző lapokban megjelentek, anynyira szivére vette Reisz ur, hogy a napokban körlevéllel hívta magához valamennyi adósát s kijelenté előttük, hogy lemond a kölesönök hátrálékos kamataiból származó minden követeléséről s csak is a tőkének, minden kamat nélkül, tetszés szerinti részletekben való visszafizetését kívánja. — Elképzelhetni, mennyire megörültek szavaiknak az adósok, kiknek némelyike már a bukás szélén állott. A Bud. Tagbl. híre szerint befolyással volt a pénzüzer elhatározására a sajtón kívül Reisznak szép és művelt leánya is. — A hírlapok tudvalevő közleményei, melyekben az ő neve szintén előfordult, fájdalmas hatással voltak reá, s addig kérte az apját, a míg nehéz szívvel bár, teljesítette kívánságát, s lemondott a nagy perzentekkel való további üzérkedésről.

— **Eredeti statisztika a csokról** Egy nemrég elhált különöz statisztikát készített. Feljegyezte, hogy nevével 20 év alatt hány sorozó csokoloztak. Az első évben a csókók száma 36.500 ra rugott s így minden napra 100 csók esik. A második évben e szám felére apadt, a harmadikban az átiág már csak naponként 10 csók, öt év múlva csak kettő — reggel és este. Később itt-ott még néha jutott egy csók.

— **József főherczeg hírlaptudósítása.** A Tüzöltő Közönség legújabb száma József főherczeg következő levelét közli: Alosuth, 1884 július hó 19-én. Tisztelt hadvezér uram! Abból az orkanszerű zivatarból, mely a fenntebb kített szombati napon oly váratlan és kellemetlen meglepetésben részesítette a főváros közönségét, erre mifelénk is kijutott. Még pedig fokozottab mértékben, falusias közvetlenséggel. Itt már nemcsak fákat esikorgattott, mint a svábhégyen, s nemcsak háztetőket bontogattott meg, hanem menykőcsapással is járt. A villám a részvényes társulat „Szunyog” majorja előtt ütött le s a majortól délkeletre fekvő kepék (fél kereszt) közül hármat felgyújtott. Ez történt este 10 óra 13 perczkor. Három perczel később Komáromi Lajos törzskürtös, az előírás szerint ablakomon zörgetett s egyuttal a haranggal is megadatott a járművek befogása végett s a czéltől, hogy a faluban szerzte lakó önk. tüzoltók sietve gyülekezzenek, mert tűz van. A jelzéstől számított 13 percz múlva, vagyis 10 óra 30 perczkor, saját vezetésem alatt indult a vész helyére egy fecske, a szerkoci és a könnyű koci egyesülvén a kerti gőzgépnél az időközben egyesereglett önk. tüzoltószakasszal. Az éppen nálam időző Jókai másnap rosszalta hogy magam nemtem ki a csapattal. Persze Jókai nem tüzoltó. Hét percz alatt érkezünk ki a Szunyog-majorhoz, mely előtt a három kepe javában égett. Az erős égháborn, eső nélkül és egy heves északnyugati vihar még mindig dühöngött. Mivel azonban a kepék, miként említettem, a majortól délkeleti irányban feküdtek és így az uralkodó szél ellenében bizonyos tekintetben véde valának, viz nélkül is el volt fojtható a tűz. A kepék egyszerűen szédobattak. 11 óra 15 perczkor a szakasz már újra bevonult. A tüzest maga mint ilyen, nem érdemel ugyan említést; de mert a kivonulás mikéntje érdekel birhat a tüzoltó bajtársakra nézve, azért küldöm be e kis tudósítást hivatalos lapunk számára. Isten önnel. Maradtam legőszintébb tisztelője József főherczeg.

— **Hajmeresztő szerencsétlenség** történt ma délelőtt a Széchenyi utozán épülő Katz-féle háznál. Egy téglá hordó fu ugyanis az állás felső részéről vigyázatlanságból alábukott, s a gerendákon fejt, karjait teljesen összetörte. A szerencsétlent véresen, eszméletlenül szállították a N. Hatvan-utczai 1551. sz. alatt lakó édesanyjához. Elete maradásához alig van remény.

— **Titokzatos eset** képezi vizsgálat tárgyát jelenleg a nagyváradi bünt. nyilt törvénytésznél. Csakanovszky József édesdi kovácsmesternek a felesége még a mult év május havában elttnt a háztól s azóta dacára, hogy országszerte köröztek, nem került elő. A férj aztán házasodni készülvén, maga kérte a törvénytésznél első hitvese holtánnyitását. A törvényes eljárás közepette a napokban egy névtelen levél jutott az éle-di előjáróság birtokába, melyben azt beszélik el, hogy Csakanovszky maga ölte meg hitvesét s eltemette a kertjében levő veres szilvafa tövébe, Kiss Elek szolgabíró felásatta az egész kertet, de a holttestnek semmi nyoma. Csakanovszkyt mindazonáltal elfogták. Az ellene támadt gyanut növeli az a körülmény, hogy egy nyomban kihallgatott tanu azt vallja, hogy ezelőtt csak egy hóval is térdelni látta Csakanovszkyt a kérdéses szilvafa alatt s hallotta a mint magában beszélt: „Szegény ártatlan feleségem.”

— **Borzalmas kivégzés** történt a stettini fegyházban. Az esetről a körtekezőket távirják Kremsből: Baumgartner Nándor fegyenczet, ki Gister fogházfelügyelőjét meggyilkolta, ma reggel végezték ki a stettini fegyházban. A kivégzés páratlan módon történt s megbotránkoztató jeleneteket vont maga után. Az alig husz éves, erőteljes delikvens nem volt megtörve, bátran lépett ki czellájából. Minden erejével küzdött az örk ellen és birkózott a hóhérrel s pribékeivel. Az a borzadalmas harc, melyet az elítelt a bitó alatt a halálos ítélet végrehajtója ellen életéért vívott, a jelenlévőkre igen kinos benyomást tett. A kivégzés a következőkép

ment vége: Reggel 3/7 orakor a törvénytésznél bizottság, mely Kirchhammer és Steiner törvénytésznél bírákból, Flatscher törvénytésznél jogtanácsosból, Miskovky jegyzőből, Hocke államügyészéből és dr. Ott törvénytésznél orvosból állott, megjelent a helyszínen. Hét órakor az elíteltet műszaki katonák sorai közt a fogház-örök a kivégzés helyre vezették. Mögötte Mülner a fegyház igazgatója és Neber lelkiatya haladtak. Az elítelt az éjet nyugodtan töltötte énekelt és ugrált. A lelkész hiába kopogtatott nála, mindig kiutasította. A szomorú menet a helyszíne érvén, az elíteltet a bitófa alá állították. Az ítélet felolvasása után Kirchhammer bíró átadta a delikvenset Willanbacher hóhérnak, Baumgartner ez idő alatt nyitotta ki a hívó tekintettel méregette a jelenlévőket s a kán guynos mosoly ált. Nyugodtan engedte levetni kabátját, mikor azonban a hóhérlegények megakartak kötni a kezét, teljes erejével ellentállt. „Mitakartok!?” kiáltott dühösen és egész erejével a pribékekre tört. A bitó alatt erre borzasztó dulakodás támadt. A hóhérlegények nem bírtak az elítelttel s több perczig hiába küzdöttek vele. Végre a fogházi örök és katonák kénytelenek voltak fegyvereiket félrerakni és a hóhérok segítségére sietni. Nagy nehezen sikerült az elíteltet, ki mint valami vadállat rugott, kapálózott, kiabált, átkozódott, legyünni. Végre nagy nehezen összekötözték és felemelték a magasba. Csuf szitkokat szórt a jelenlévőkre. A hóhér sietett nyakába vetni a hurkot, hogy elvágja szavát. De az elítelt még akkor is védte magát. A nyakába vetett kötelet elkapta szájával s vicsorgatva szoritotta fogai közé. A hóhérlegények alig tudták kirántani a vékony zsinort fogai közül. A hóhér újra nyakába vetette a hurkot, de az elítelt újra elkapta összekötött kezeivel. „Meg akartok fojtani, átkozott kutyák!?” kiáltott ádáz dühvel. Ezek voltak utolsó szavai, a kötélt, melyet kezeiből újra kirántottak, oda szorult nyakához. Nyolcz percznyi kinos vergődés után végre kimult. A hóhér mentegetődzött a törvénytésznél bizottság előtt, hogy a halálküzdelem ezntal tovább tartott. Azt mondta hogy az elítelt hánykolódása következtében nem tudta a kötelet kellőkép nyakára illeszteni. A borzalmas jelenetet körülbelül 70 egyén látta.

Közgazdaság.

Husárok
megállapítva s bejelentve 1884. július 23-tól 30-ig.
46 kr. Katona Lalosnál Rózsater 10 sz. alatt.
50 kr. Gyarmsti Istvánnál mester-utca 1442 sz. alatt. Balogh Jánosnál mester-utca 1113. sz. alatt.
Minden többi bejelentett mézszárszékekben pedig 52 kr.
Jegyzet: Magyar Gábor három székében 1 kiló hus nyomtaték nélkül a közönség részére 8 krral, — a cs. kir. katonai kórház részére pedig 10 krral drágább.
Debreczen, 1884. július 23-én.

Terményárak a debreczeni piacon.

Debreczen, 1884. július 29-én.

Egy m. mázsa	felső, közép, alsó.
Buza	8.60 8.50 8.40
Kétszeres	7.40 7.30 7.20
Róz	6.80 6.70 6.60
Arpa	6.00 5.90 5.80
Zab	7.40 7.30 7.20
Tengeri	7.10 7.00 6.90
Köles	7.90 7.80 7.70
Burgonya 1 zsák uj	1.10 . . .
100 kl. szalonna	49.00 48.00 47.00 frt
100 kl. háj	50.00 49.00 48.00 frt

A vásárbíroság.

Sertésvásár.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
— július 23.
Az árak hátrálók. — Magyar urasági öreg nehéz — — — frt., fiatal nehéz 51 — 51.50, közép 52 — 52.50, könnyű 51 — 50.52 Szedett nehéz 50.50 — 50, közép 50.50 — 50. könnyű — — —. Romániai bakonyi nehéz 51.50 — 52.50 átmeneti, közép 51 — 52. — — —, bakonyi könnyű — — — átmeneti, eredeti nehéz — — — átmeneti, közép 50 — 51 — — — átmeneti, szerbiai nehéz 51.50 — 52 — — — átmeneti, közép 51 — 51.50 átmeneti, könnyű 51.52 — — — átmeneti. — Hízó 1 éves élőszuliban % — — —, 1 éves hízó a vasutról mázsálva — — —. Az árak hízal sertéseknél páronként 45 kilós és 4 százalékos levonással kilogrammonként értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adtak el, vevőn s páronként 3 aranyban várn fejében megtérítették.

Felölös szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértési Arnold.
Főnyomtatás: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

STEFANO LODY

a légementer jutalomjátékánál
Ma a Czeglédutca végén
Nagy előadás.
Második fellépte a híres
Benvenuto
családnak
itt még nem látott kitünő mutatónyaival.

Záradékul nagy némajáték

A megegett paróka.

N. é. közönség! Miután én semmi költséget nem kíméltem és a Benvenuto családot meghozattam, kik Pesten, Bécsben lovardákban a legnagyobb tetszést aratták, reméllem, hogy az eddig irántam tanusított bizodalmat, csak fokozza ezen kitünő család meghozatala, teljes tisztelettel kérem tehát számos látogatóját.

LODY JÁNOS
igazgató.

Zeneestély.

A Magyar testvérek

kitünő zenekarának közreműködése mellett az udvarkertben holnap zeneestély lesz melyre a t. közönséget teljes tisztelettel meghívom.

Vilmos Lajos
vendéglős.

Tejelő marhák eladása

A debreczeni kir. gazdasági tanintézet gazdaságában, nyugoti fajtá ősök és növendék bikák eladásra tüzetvén ki, azok bármikor a gazdaságban, P a l l a g o n, megtekinthetők és becsáron megvehetők.

Eladó

két szoba butor.
50 darab virágcserep, virággal, álvánnyal.
Egy német könyvtár.
Értekezhetni:
Péterfia-utca 938. sz.

Kitünő minőségű

és

teljesen száraz magyar szalámit

ajánl

Csanak József kereskedése.

CI ZIPŐ ÜZLET.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy helyben **Czegléd-utcán, a városháza alatt.** a régi takarékpénztár tőszomszédságában egy dusan felszerelt

női, férfi és gyermek cipő üzletet nyitottam. E szakmában nagyobb gyárakban szerzett ömereteim és rendkívül kedvező összeköttetésemnél fogva a legjobb minőségű **női, férfi és gyermek cipőket** ajánlok u. m. női cipők minden alakban és minőségben 1 frt 25 krtól 7 frtig, férfi cipők " " " " " " 3 frt 20 krtól 7 frtig, gyermek cipők " " " " " " 50 krtól 4 frtig, mely árak minden tekintetben a gyári áraknak megfelelnek. Mintán minden egyes nálam vásárolt cikk minőségéért kezességet vállalok kérem a n. é. közönség becses pártfogását maradván teljes tisztelettel

FALK OTTÓ
Czegléd-utca, a városház alatt, a régi takarékpénztár tőszomszédságában.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a legjobb hírnévnek örvendő friss töltséű

Paulovai savanyuvíz

főraktárát átvettem s ezt a legolcsóbb árban árusítom. Mintán a paulovai savanyuvíz a legolcsóbb vizek egyike, bátran állíthatom, hogy a n. é. közönség tetszését az első kísérlet után meg fogja nyerni. A Paulovai savanyuvíz gyógyhatásai a következők:

A legzöszervek, idült tüdőhurut, kezdődő tüdőgümőkór, az altesti szervek bánalmában, tökéletlen emésztés, máj- és lépkevényedésnél, aranyeres bantalmaknál, A vizezőszervek bajainál, minők: hólyag hurut, kö- és darakepződés. Végre női bajokban, rendetlen havi folyás ellen

Az elarusítást a piac és hatvan utcai lényt és só bolt helyiségemben eszközölöm és pedig:

egy láda 40 üveg 4 frt
60 " " " 4.20 kr.

Az üres ládákat üvegekkel együtt 1.20 krért veszem vissza. Megrendeléseket úgy helyben mint vidékre a legpontosabban teljesítem. A n. é. közönség pártfogását kérve

Kupfer József.

Andel J. tengerentuli pora

felülmúlhatlan minden rovar gyökeres kiirtására u. m.:

poloska, bolha, svábbogár, muszkaféreg, hangya, rinya és tetű stb.
Különbféle rovarok ellen. Szállodákknak. Kerti telepítvényeknek.

Az Andel J.-féle tengerentuli por kiirt még látszata sem marad fenn.

Istállóknak. Raktár Debreczenben: Geréby Fülöp kereskedésében és Dr. Rotschnek W. Emil gyógyszer-tárában. Ára bádogszelencékben 20, 40, 60, és 80 kr, 1 frt, 1 frt 50 kr, 2 frt, 5 frt, 1 ko. 5 frt, egy porfecskenéző 30 kr.

Vendéglőknek.

Szárnyas helyiségeknek.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntödéje.
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCA 66.

Ajánlja: gyártmányát mint magyar különlegességet,

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetékét berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részéről, modern technici alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ- és MAGÁN-FÜRDŐK
felszerelésére

szagmentes ürszékek
felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.